

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Matematica și Informatică
1.3 Departamentul	De Matematică
1.4 Domeniul de studii	Matematică
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Matematică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Astronomie						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Blaga Cristina Olivia						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. Blaga Cristina Olivia						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu	2.7 Regimul disciplinei	Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1/1
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14/14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					6
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					1
Examinări					1
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual	19				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Acces la instrumentele astronomice ale Observatorului Astronomic al UBB

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.1 Identificarea notiunilor, descrierea teoriilor și utilizarea limbajului specific C2.1 Identificarea notiunilor de baza utilizate în descrierea unor procese și fenomene observate C4.5 Realizarea de proiecte pentru modelarea matematica a unei probleme concrete
Competențe transversale	CT1. Aplicarea regulilor de munca riguroasa și eficienta, manifestarea unei atitudini responsabile fata de domeniul stiintific și didactic, pentru valorificarea optima și creativa a propriului potential în situatii specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etica profesionala

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Insusirea cunostintelor teoretice și practice necesare intelegerii principalelor fenomene astronomice
7.2 Obiectivele specifice	Introducerea notiunilor de baza ale astronomiei privind sfera cereasca, pozitia astrilor pe cer și fenomenele care modifica pozitia astrilor pe cer, miscarea reala și aparenta a corpurilor ceresti, structura sistemului solar, miscarea și trasaturile fizice ale membrilor sai. Asimilarea acestor cunostiinte permite intelegerea unor fenomene observate pe bolta cereasca, cum sunt: rasaritul și apusul astrilor, producerea eclipselor de Luna și Soare, vizibilitatea acestora dintr-un loc de pe Pamant s.a.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Obiectul de studiu, ramurile și domeniile Astronomiei. Astronomie sferica. Coordonate orizontale, orare, ecuatoriale și ecliptice.	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	
2. Coordonate galactice. Precesie și nutatie. Modificarea coordonatelor ecuatoriale datorita precesiei și nutatiei	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	
3. . Timp sideral, timp solar adevarat, timp solar mediu, ecuția timpului. Formulele de trecere de la timpul sideral la timpul solar mediu.	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	
4. Timpul și longitudinea. Anul (tropic, calendaristic, sideral și anomalistic). Masurarea precisa a timpului. Probleme de astronomie fundamentala. Determinarea absoluta și relativa a pozitiei unui astru.	Prelegerea, descrierea, explicatia, exemplificarea și problematizarea.	
5. Fenomene care modifica pozitia astrilor pe cer. Refractia astronomica. Aberatia luminii. Paralaxa,	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu	

parsec-ul-unitate de masura pentru distanta folosita in astronomie. Reducerea observatiilor asupra pozitiilor stelelor.	ajutorul mijloacelor multimedia.	
6. Descrierea generala a sistemului solar. Problema celor doua corpuri. Legile lui Kepler.	Prelegerea, descrierea, explicatia.	
7. . Orbitele planetelor. Orbita Pamantului. Anotimpurile astronomice. Orbitele satelitilor artificiali ai Pamantului si a raketelor cosmice.	Prelegerea, descrierea, explicatia, exemplificarea si problematizarea.	
8. Sistemul Pamant-Luna. Miscarea in jurul Pamantului. Fazele Lunii. Miscarea de rotatie a Lunii in jurul axei proprii. Eclipse de Soare si de Luna.	Prelegerea, descrierea, explicatia, exemplificarea si problematizarea.	
9. Date fizice despre planete. Bilantul energetic si temperatura de la suprafata planetelor. Compozitia chimica si stabilitatea atmosferelor planetelor	Prelegerea, descrierea, explicatia, exemplificarea si problematizarea.	
10. . Interiorul planetelor. Limita Roche si inelele planetelor. Formele de relief observate la suprafata planetelor terestre.	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	
11. Satelitia mari ai planetelor gigante. Planete pitice: Ceres si plutoizii.	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	
12. Planete mici sau asteroizi. Clasificarea lor in functie de parametrii orbitali, respectiv proprietati fizice si compozitie chimica.	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	
13. Comete (orbitele cometelor, alcatuirea lor: nucleu, coama si coada). Corpuri meteorice, meteori si meteoriti	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	
14. Cosmogonie. Teorii privind formarea sistemului solar.	Prelegerea, descrierea, exemplificarea cu ajutorul mijloacelor multimedia.	

Bibliografie

1. BLAGA, C.: Sistemul nostru solar, Editura Albastra, Cluj-Napoca, 2001.
2. ROY A.E., CLARKE D.: Astronomy: Principles and Practice, Institute of Physics Publishing, 2003
3. URECHE V.: Universul, Astronomie, vol. I, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1982.
4. UNSOLD A., BASCHEK B.: Der neue Kosmos, Springer, 2002.
5. WEIGERT C., WENDKLER H., WISOTZKI L.: Astronomie und Astrophysik, WILEY-VCH, 2005

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii
1. Laborator (2 ore) Harta cerului boreal. Impartirea stelelor in constelatii si recunoasterea lor cu ajutorul aliniamentelor. Observatii astronomice.	Descrierea, explicatia, conversatia, studiul individual si/sau in echipa.	
2. Seminar (2 ore) Elemente de trigonometrie sferica. Triunghiul sferic si proprietatile lui. Formulele lui Gauss.	Explicatia, conversatia, exemplificarea și problematizarea noțiunilor introduse.	
3. Laborator (2 ore) Data iuliana corespunzatoare unei date calendaristice. Calculul numarului de zile	Descrierea, explicatia, conversatia, studiul	

dintr-un interval dat prin data calendaristica la care incepe si data calendaristica la care se termina.	individual si/sau in echipa.	
4. Seminar (2 ore) Transformari de coordonate: formulele de trecere de la un sistem de coordonate la altul.	Explicatia, conversatia, exemplificarea și problematizarea noțiunilor introduse.	
5. Laborator (2 ore) Observatii astronomice folosind instrumentele de la Observatorul Astronomic.	Descrierea, explicatia, conversatia, studiul individual si/sau in echipa.	
6. Seminar (2 ore) Rasaritul si apusul unui astru observat de la o latitudine data. Unghiul orar si azimutul astrului la rasarit si apus. Determinarea momentului de rasarit si apus. Prima lucrare de control.	Explicatia, conversatia, exemplificarea și problematizarea noțiunilor introduse.	
7. Laborator (2 ore) Observatii asupra Lunii: fazele Lunii si momentul de rasarit al Lunii, lumina cenusie a Lunii, relieful lunar.	Descrierea, explicatia, conversatia, studiul individual si/sau in echipa.	
8. Seminar (2 ore) Probleme de determinare a timpului (sideral, solar adevarat, solar mediu, legal) si a longitudinii.	Explicatia, conversatia, exemplificarea și problematizarea noțiunilor introduse.	
9. Laborator (2 ore) Aflarea declinatiei Soarelui la un moment dat prin observatii astronomice simple.	Descrierea, explicatia, conversatia, studiul individual si/sau in echipa.	
10. Seminar (2 ore) Probleme de mecanica cereasca. Miscarea planetelor si a corpurilor din sistemul solar.	Explicatia, conversatia, exemplificarea și problematizarea noțiunilor introduse.	
11. Laborator (2 ore) Software astronomic: Astronomy Lab si Skymaps. Observatii astronomice.	Descrierea, explicatia, conversatia, studiul individual si/sau in echipa.	
12. Seminar (2 ore) Legile lui Kepler (I).	Explicatia, conversatia, exemplificarea și problematizarea noțiunilor introduse.	
13. Laborator (2 ore) Intocmirea unui plan pentru observatii astronomice pentru o anumita data calendaristica.	Descrierea, explicatia, conversatia, studiul individual si/sau in echipa.	
14. Seminar (2 ore) Legile lui Kepler si a doua lucrare de control (in saptamana a 14-a).	Explicatia, conversatia, exemplificarea și problematizarea noțiunilor introduse.	

Bibliografie

1. CUREA, I.: Atlas stelar descriptiv, Tipografia Universitatii Timisoara, 1970.
2. KARTUNEN, H., KROGER, P., OJA, H., POUTANEN, M., DONNER, K., J., - Fundamental Astronomy, Springer, Berlin, Heidelberg, 1994.
3. PAL A., POP V., URECHE V.: Astronomie, Culegere de probleme, Presa Universitara clujeana, Cluj-Napoca, 1998.
4. POP V., POP D.: Trigonometrie plana si trigonometrie sferica, Presa Universitara clujeana, Cluj-Napoca, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Notiunile acumulate la curs permit absolventului să propună Astronomia ca obiect de studiu în cadrul curriculumului la dispoziția școlii, să organizeze cercuri de elevi și/sau să participe la pregătirea elevilor care doresc să participe la concursurile școlare de Astronomie.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea notiunilor introduse și utilizarea lor la rezolvarea problemelor primite	Lucrări scrise pe parcursul semestrului și la sfârșitul semestrului	3/5
10.5 Seminar/laborator	Aplicarea notiunilor învățate la rezolvarea problemelor teoretice sau practice Rezolvarea temelor primite	Evaluarea continuă a participării studentului la activitățile didactice	2/5
10.6 Standard minim de performanță			
Studentii trebuie să dea dovadă că au înțeles notiunile predate și știu cum să le folosească pentru a rezolva problemele primite.			

Data completării

2 mai 2020

Semnătura titularului de curs

Conf. dr. Cristina Blaga

Semnătura titularului de seminar

Conf. dr. Cristina Blaga

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

Prof. dr. Octavian Agratini